

IZ DOMENE PRE- NOGOVNIŠKIH BARONOV

**GRICI SO ZASTRAZENI, KOT
DA JE SOVRAŽNIK VDRIL
V DEZELO.**

Še časnikarski poročevalci se jim
zde nevarni ljudje.

Cleveland, O. — Časnikarski poročevalci nekega tukajšnjega dnevnika se je napotil v Zgodovinsko Virginijo, da se na svoje oči prepriča o dejstvih v stavki. Bila je noč in s svojim avtom se je blizil Fairmontu, W. Va., ko je močan žarkomet, kakeršni so v rabi v ameriški mornarici, pogotil na njegov avto in ga začasno oslepil, da je moral takoj ustaviti. Tam iz zasede so se pa blizale temne sence. Bil je policijski načelnik, zadaj za njim pa njegovi do zob oboroženi tovariši. "Kdo ste in kaj ste?" Kam greste in po kaj?" so bila vprašanja, na katera je moral odgovorjati poročevalci. Bila je sreča zanj, da je imel pri sebi izkazilo iz Clevelanda, da je časnikarski poročevalci in ne organizator rudarske unije. Ko se je policijski načelnik prepričal, da ni pred sabo nevarnega prekuha, mu je dovolil, da sme dalje.

Ceste so javna ljudska lastnina. Ampak premogovniški baroni se ne brigajo za take malenkosti. Oni pravijo, da so gospodarji v svoji domeni in da ne sme nihče brez njih dovoljenja stopiti v njihovo premogovniško kraljestvo.

Nauzdano časopisje molči o takih dogodkih.

Ninčje pravi, da se ne boji komunistov

"Nevarnost revolucije v Jugoslaviji je minila", je zunanji minister tolažil reporterje v Bukarešti.

Bukarešta, Rumunija, 13. maja. — Trije vnanji ministri ma le entente — Momičlo Ninčje iz Jugoslavije, dr. Edvard Beneš iz Čehoslovakije in Jon Duca iz Rumunije — ki so zadnje dni konferirali in banketirali v Bukarešti, so po končani konferenci povedali osemdesetim inozemskim in domačim časnikarskim poročevalcem, da v mali ententi vlada harmonija in naloga male entente je, ohraniti mir in vzdržati Evropi na podlagi obstoječih mirovnih pogojev.

Naloga je žandarstva. Čehoslovakija je žandar, ki pazi na avstrijsko republiko, Jugoslavija straži Bolgarijo, Rumunija pa Ogrsko.

Nato so govorili o boljševizmu. Ninčje je rekel, da je nevarnost komunistične revolucije v Jugoslaviji minila in boljševizem sploh umira povsod izven Rusije. Jugoslavija se ne boji več komunistov. Dogodki v Bolgariji so pokazali, da so ondodni komunisti najbrž za vselej izgubili bitko.

Beneš ni tako optimističen. Dejal je, da boljševizem ni več tako nevaren Evropi v splošnem kot je bil pred par leti, je pa še nevaren Nemčiji, Avstriji in balkanskim državam.

Duca je izjavil, da je Rumunija vedno v senci boljševiške nevarnosti. Rumunska vlada je pripravljena skleniti pogodbo z Moskvjo, če soveti priznajo sedanjo rusko-rumunsko mejo.

Policijska gonja proti boljševikom v Angliji.

London, 13. maja. — Angleška vlada je odredila izgon več sto ruskih komunistov. Policija je zaplenila večjo množino tiskovin in zaprla knjigarno, v kateri so bile na prodaj komunistične knjige in listi iz Moskve. Sovjetski uradni list "The Soviet Union Review" v Londonu je prenehal izhajati.

Pregled dnevnih do- godkov

Amerika.

Iz domene premogovniških baronov.

Mornarski delavci zahtevajo dostojno plačo.

Zamorski delavci se dramijo. Osemurnik za žene v Illinoisu zopet poražen.

Bryan bo pomagal zagovarjati protievolucijski zakon.

Po svetu.

Zavezniki ignorirali predsednika Hindenburga.

Francija si naloži drastične davke.

Ninčje pravi, da je Jugoslavija prestala nevarnost revolucije.

Pogon na boljševike v Angliji.

Bryan bo pomagal tožiti profesorja

Ponudil se je državnemu pravništvu v Tennesseeju kot zastopnik neke verske organizacije.

Pittsburgh, Pa. — William Jennings Bryan, večni demokrat, kandidat za predsednika, presbiterijanski misijonar, vodja križarjev za prohibicijo in proti znanstvenim faktom evolucije ter zemljiščni trgovec v Floridi, je naznanil v tisk, da ga je njegova verska organizacija Christian Fundamental Association pooblastila, da prisostvuje procesu proti profesorju J. T. Scopesu v Daytonu, Tenn., in pomaga prosekutirati obtožence.

Scopes, kot je znano, je nalašč kršil prvi in doslej edini zakon proti poučevanju evolucije v javnih šolah v državi Tennessee s namenom, da spravi zadevo pred najvišje sodišče, ki naj odloči o ustavnosti tega famoznega zakona.

"Znano vam je, da smo sprejeli zakon v Tennesseeju, ki prepisuje, da se ne sme v javnih šolah učiti nobena teorija, ki je v nasprotju s sveto biblijo", je rekel Bryan. "Zakon je zdaj prekršen in ugotoviti se mora, da li ostane v veljavi. Naprosili smo me, naj pomagam braniti ta zakon in odgovoril sem, da to storim. Nekaj je treba storiti, da ustavimo nevero v osebnega Boga in osebno nesmrtnost umirata. Številke nam kažejo, da je 15 odstotkov začetnikov v višjih šolah brezvercev, ko pa dovrše šole, je med njimi 45 odstotkov ateistov. To je kriva teorija, ki uči, da človek ni bil ustvarjen, temveč da se je razvil iz nižjih bitij.

"Napad na tennesijski zakon je napad na kristjanstvo. Ako ne moremo obraniti vere, da je Bog ustvaril človeka, čemu nam je potem cerkev? Cerkev ni socialni klub. V Združenih državah je okrog 5000 znanstvenikov in skoro polovica teh je brezvercev. Ali naj dovolimo, da nam ti vodijo naše šole? Ne, šole ne smejo priti v njihove roke. Roka, ki piše črke učiteljeve plače, naj vodi šole."

RAZPOSTAVLJENJE STAV- KOVNIH STRAŽ PRI- ZNANO.

New York, N. Y. — Krojaški delavci v Torontu, Can., so na stavki. Policija je skušala preprečiti razpostavljenje stavkovnih straž pred tovarno Fashion Cloak in Toronto Skirt kompanije na podlagi nekega predpota nekega zakona. Niže sodišče je pa izreklo, da imajo delavci pravico ob času stavke razpostaviti svoje straže.

Nova angleška delavska misija gre v Rusijo.

London, 13. maja. — Angleška delavska stranka je sprejela vabilo ruske sovjetske vlade, da naj pošlje novo misijo v Rusijo z ozirom na izboljšane ekonomske razmere v sovjetski Uniji.

ZAMORSKI DE- LAVCI ZAHE- VAJO SVOJE

**ZELE VEČ TOLERANTNOSTI
OD STRANI BELOPOL-
NIH TOVARISEV.**

Razmere za organiziranje za-
morskih delavcev so ugodne.

Washington D. C. — Zastopnik zamorskih delavcev je pred eksekutivo Ameriške delavske federacije sprožil zopet vprašanje, ali delavsko gibanje v Ameriki postane splošno ali se omeji le na belopolne delavce. Zastopnik je bil T. Arnold Hill, ravnatelj departmeta za industrijske razmere v Urbanovi ligi.

Hill je izjavil, da bi se zamorski delavci zelo radi organizirali. Zaradi tega so odposlali delegacijo, ki jo vodi on, da predloži njih težnje tej seji. Predčital je tudi izjavo odbora Narodnega društva za napredek zamorskega ljudstva, ki reče, da se inteligentni zamorci prav dobro zavedajo, da je udarec organiziranemu delavstvu udarec za vse delavstvo.

Priporočal je izvrševalnemu svetu Ameriške delavske federacije, da naj bodo narodne in lokalne unije in centralne organizacije bolj tolerantne napram zamorcem.

Prav malo je mednarodnih in narodnih unij, ki ne marajo zamorcev v svoji sredi. Ampak lokalne unije najbolj močnih organizacij nočejo sprejeti zamorskih delavcev, ako vprašajo za vstop. Le par tisoč zamorskih delavcev je zdaj organiziranih v organizacijah, pripadajočih k Ameriški delavski federaciji.

Od časa do časa so organizirali zamorske delavce v posebnih unijah, ki so bile direktno pridružene Ameriški delavski federaciji. V nekaterih južnih mestih so postale celo lokalne centralne organizacije zamorskih delavcev. Ampak te organizacije niso mogle napredovati, ker belopolni delavci niso hoteli sodelovati z njimi.

Delegacija je apelirala znova za materialno pomoč in da se nastavijo zamorski organizatorji, ko Ameriška delavska federacija obnovi kampanjo za organiziranje delavcev.

KLAN JE SPRAVIL ŠOLSKI SVET V KAŠO.

Steele, Mo. — Tukaj je Kukulskan šibek, toda rad bi bil močan. Najbolj glasni kričalci so seveda baptistovski verski fanatiki. Klan je pa nedavno izigral potezo proti šolskemu svetu okraja Holland. Podaril je svetu ameriško zastavo. Šolski svet je dajalo odklonil, ker je prihajalo od Kukulskana. Kasneje je nekdo razbeselil zastavo na šolskem poslopju. Ko se je izvedelo, da zastava prihaja od klanovcev, niso šolarji hoteli hoditi v šolo. Zdal je pa Kukulskan dal aretirati J. H. O'Connorja šolskega superintendenta, in James E. Cahoon, predsednika šolskega sveta, zaradi nespoštovanja ameriške zastave.

Ameriška družba toži rumunsko vlado.

Bukarešta, 13. maja. — Baldwin Locomotive Co. iz Philadelphije, Pa., je zatožila rumunsko vlado za dva milijona dolarjev, ki jih vlada dolguje za lokomotivne, katere so bile dostavljene pred petimi leti. Obravnava se vrši pred tukajšnjim sodiščem.

PREDZNOST ROPARJEV.

Indianapolis. — Višek predznosti je bil, ko sta dva roparja vlomila te dni v Farmers' National banko v Wadesvillu in ko nista mogla odpreti jeklene šrambe, sta šla na dom denarničarja ter ga odgnala seboj, da jima je odprl šrambo. Roparja sta pobrala denar in vrednostne papirje, nato sta zaprla denarničarja v šrambo in izginila.

Z zborovanj Medna- rodne ženske zveze

Akcija proti opitju. Voditeljica "vojnih mater" napadla organizacijo.

Washington, D. C. — Delegatkinje Mednarodne ženske zveze so v tork sprejele resolucijo, ki se glasi, da naj se produkcija opija na vsem svetu omeji le na toliko kolikor se tega strupa potrebuje za medicinske in znanstvene svrhe. Resolucijo so predložile Američanke.

Zborovalke so sprejele tudi resolucijo o indorsiranju enake moralne mere za moške in ženske.

Mrs. H. H. McCluer, voditeljica organizacije "Ameriške vojne matere" (one matere, ki so izgubile sinove v vojni), je ostro napadla konvencijo Mednarodne ženske zveze, ko je v tork sveder govorila pred "Narodnim patrijotičnim svetom" v Washingtonu. Rekla je, da patrijotične Američanke ne morejo mirno gledati, ko inozemke na mednarodnih sestankih hočejo diktirati Ameriki, da se naj razorože, stopijo v ligo narodov in revidirajo svoje naseljeniške zakone.

"Vojne matere smo zelo vznemirjene, ko vidimo skupne žensk, ki prihajajo sem iz starega sveta in se mešajo v naše notranje zadeve," je rekla Mrs. McCluer. Pozabila pa je povedati, da so ameriške delegatkinje ravno tako glasovale za dotične resolucije kakor one iz inozemstva.

Caillauxov finančni program

Francija bo plačevala dolgeve in prejemkov odškodnine. O grozni novi davki in ostre kazni za one, ki se bodo izogibali davkom.

Pariz, 13. maja. — Finančni minister Caillaux je včeraj predložil finančnemu odseku zbornice načrt za rešitev finančne krize v Franciji. Načrt se glasi, da se prejemki nemške odškodnine nalagajo v posebnem skladu in del tega sklada se porabi za amortizacijo vojnih dolgov, drugi del pa za rekonstrukcijo razdejanih pokrajin.

Caillauxov program je, da se letni dohodki države dvignejo na 3,500,000,000 frankov. Ta vsota zadostuje po njegovem računu za kritje vseh stroškov. Dohodki imajo priti iz naknadnih davkov in neusmiljenega eliminiranja vseh nepotrebnih izdatkov. Davki na sladkor, alkohol in tobak bodo povišani in ravno tako dohodninski davek. Za vse one, ki bi se skušali izogniti davku, so določene ostre kazni, med katerimi je celo odvzete državljan-skih pravic.

STAVKA PROTI VOJAŠKEMU VEZBANJU.

Washington, D. C. — Na Howard univerzo v Washingtonu pohaja okrog 2,200 zamorskih dijakov. Od teh dijakov jih je zastavkalo šest sto, ker je bilo izključenih pet dijakov, ker so bili več kot 20-krat odsotni od telesnih vaj, ki so po večini vojaške. Zastavkali so in zahtevali, da se obvezno vojaško vezbanje opusti. Predsednik Durkee je pet žrtve sprejel zopet v šolo, ko je pronašel, da so bila poročila s "campusa" — "nepravilna". Glede odprave vojaškega vezbanja pa ni še ničesar odločenega.

STAROSTNA POKOJNINA V WISCONSINU.

Madison, Wis. — Governor Blaine je 12. maja podpisal zakon starostne pokojnine, ki je bil sprejet v legislaturi.

Sovjeti izgnali norveško poslanko.

Kopenhagen, 13. maja. — "Ekstrabladet" javlja, da je sovjetska vlada izgnala norveško poslanko iz Moskve. Vzrok ni naveden.

MORNARJI OD- KLANJAJO NAPOJNINO

**ONI ZAHEVAJO ZA SVOJE
DELO MEZDO.**

V njih imenu je protestiral pred-
sednik njih organizacije.

Washington, D. C. — Ameriški mornarji ne bodo osrečeni "s mezno nagrado", ki jo priporoča T. V. O'Connor, nekdo predsednik njih organizacije pristanišnih delavcev in zdaj predsednik plovbenega odbora, kajti ta "mezna nagrada" ni druga kot subvencija za brodolastnike. Mornarji so proti tej potezi protestirali. Furuseth, predsednik mornarske organizacije, je v njih imenu izrekel protest. Mornarji smatrajo "mezno nagrado" za navadno napojnino in zaradi tega izjavljajo, da jo ne marajo. Oni delajo in za svoje delo zahtevajo pošteno življensko mezdo. Delo naglašajo, da se do pike in v imenu pravice izvede mornarski zakon. Oni odklanjajo vsak sistem, ki bi jih prikazoval v javnosti kot ljudi, ki jemajo napojnino.

Ta protest je priložen pismu, ki ga je Furuseth pisal predsedniku Coolidge, ki se baje zanima za O'Connorjev subvenčni načrt.

Predsednik Mednarodne mornarske unije naglašala v svojem pismu na predsednika, da O'Connorjev načrt ni druga kot obnove Gallingerjeve subvenčne predloge. Republikanska uprava je podpirala predlogo, ki je bila poražena v kongresu in kateri so nasprotovali organizirani rudarji. Pomikanje zmoglosti in sposobnosti, ki se je pojavilo, ker se ne vpoštevajo mornarski zakon, ki je bil sprejet, da se ustvari krepka in izurjena trgovska mornarica, je zakrivilo, da so obratni stroški visoki.

Furuseth pravi, da so bile mezde tujezemskih mornarjev višje do leta 1919 kot ameriških, kajti še le v tem času so ameriški brodolastniki povišali mesečno mezdo od \$15 do \$20. Leta 1921 so pa bile v Ameriki mezde nižje in sicer preje kot v tujezemskih deželah. Razlika v mezdah zdaj znaša samo dva odstotka, ako se vpoštevajo obratni stroški.

Furuseth pravi, da postane ta naredba le tedaj ustavno veljavna, ako postanejo mornarji na trgovskih ladjah člani mornariške rezerve. To je francoski sistem, ki prav zanesljivo uniči naki trgovaški mornarico, kot jo je razkopal v Franciji. Ameriški mornarji nasprotujejo, da so pozvani v mornariško službo v mirnem času. Mesto tega oni predlagajo, da po triletni službi v trgovski mornarici vstopijo za eno leto v mornarico. Po enem letu pa prejmejo odpustni list, ki jih upravičuje, da imajo prednost na vsaki ameriški ladji.

SVILNIM DELAVCEM SE PO- VIŠA MEZDA.

Paterson, N. J. — Organizacija Associated Silk Workers Union je podpisala novo pogodbo za tkalce, ki izdelujejo svilnate klobučne trakove. Izučeni delavci bodo prejeli po \$45 tedenske mezde. Po zadnji mezdni lestvici so prejeli le po \$40 na teden. Drugim delavcem se povišja mezda od 2 do 5 centov na uro. Povišanje mezde se izplača od dne 4. maja.

Velik požar na Japonskem.

Tokijo, 13. maja. — Več kot 2000 hiš in drugih poslopj je v pepelu, ko je požar včeraj uničil Kurajajo, središče svilne industrije kakih 40 milj severozapadno od Tokija. Zgorelo je tudi nekaj ljudi.

VREME.

Chicago in okolica: V petek deloma oblačno. Sonce izide ob 5:31, zaide ob 8:01.

Hindenburg je pohvalil Eberta

Zavezniki niso poslali čestitk novemu predsedniku, kajti Hindenburg je še vedno na njihovi listi vojnih zločincev. Coolidge je tudi izostal z brajajavko.

Berlin, 13. maja. — Iz Pariza javljajo, da so se vlade Francije, Anglije, Italije in Belgije dogovorile, da ne pošljejo običajne čestitke Hindenburgu, novemu predsedniku Nemčije iz razloga, ker je Hindenburgovo ime še vedno na zavezniški listi vojnih zločincev. Zavezniški diplomatje so včeraj bili navzoči parlamentu pri ceremonijah ustoličenja. Švedski in danski kralj, japonski cesar in predsednika Argentine ter Finske so brzojavno čestitali Hindenburgu ob priliki ustoličenja.

Washington, D. C., 13. maja. — Združene države so uradno ignorirale ustoličenje Pavla Hindenburga kot predsednika Nemčije. Predsednik Coolidge ni poslal običajne čestitke.

Berlin, 13. maja. — Predsednik Hindenburg je v svojem prvem oficijelnem govoru v predsedniški palači izrekel lakav tribut socialističnemu sedlarju Frederiku Ebertu, prvemu predsedniku Nemčije, katerega so monarhisti vneto sovražili in nevarno blatili, ko je pred nekaj meseci ležal na mrtvaškem odru. Hindenburg je rekel, da se mora Nemčija zahvaliti Ebertu, da ni popolnoma razpadla v kaosu po polomu leta 1918.

Hindenburg je včeraj takoj po svojem ustoličenju izdal dva manifesta; eden je naslovljen armadi in drugi nemškemu narodu. V prvem pravi, da mu je po ustavi izročeno vrhovno poveljstvo armade in on s ponosom pozdravlja "Wehrmacht" (obrambo silo) republike v hadi, da mu bo armada lojalno pomagala pri njegovem delu za mir in blaginjo ocevine. V manifestu na ljudstvo pravi, da bo čuval ustavo in zakone republike. Ljudstvo naj mu pomaga, da dobi Nemčija pred svetom priznanje, do katerega je opravičena in katero izbršne z nemškega imena krivičen madež, ki se ga še drži. H koncu pravi, da kot predsednik ne pripada nobeni politični stranki, nobeni skupini in nobeni verski organizaciji, marveč vsemu nemškemu narodu.

V svojem inavguracijskem govoru, ki ga je predčital v zbornici, je Hindenburg najbolj povdarjal, da ne bo služil nobeni stranki, pač pa samo Nemčiji in njegova največja želja je, da prenehajo vsi strankarski boji. V tem govoru je Hindenburg prvi priznal nemško republiko in civilno prisego, toda na koncu prispege je dodal še staro običajno versko: "Tako mi Bog pomaga".

Komunisti so ob nastopu Hindenburga vstali in s klicem "Dol s kapitalizmom, dol s monarhijo, žive la sovjetska republika, žive la svetovna revolucija" zapustili zbornico. Socialisti so molče sedeli in demonstrirali s rdečimi nageljniki in gumbicah, toda mnogo njihovih sedežev je bilo praznih. Demokratje in nekateri klerikalci so tudi molčali. Vsi ostali so pa "hochali" na vse grlo, da so bili kmalu hripavi.

Inavguracijski dan je potekel mirno. Hrupne nacionalistične demonstracije so bile po vsej deželi, ampak do kakih izgrediv ni prišlo.

POSTENOST STAVHINSKIH SPEKULANTOV V PRAVI LUCI.

New York, N. Y. — Na programu Ameriškega stavbinskega sveta, ki zboruje v Baltimoreju, je bila tudi gradnja slabih hiš. Walter Stabler, kontrolor Metropolitan Life Insurance kompanije, je izjavil, da je devetdeset odstotkov poslopj v Ameriki, ki jih zgrade spekulanti, slabo zgrajenih. Taka poslopja so mrza pozimi, vroča poleti in po desetih ali dvajsetih letih jih je pa že treba predelati.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cicero \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za tujino \$8.00.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

UNION LABEL APPLIED FOR

Datum v oglepaju n. pr. (April 30-1925) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

REAKCIJONARNA FAŠISTIČNA POŠAST V ITALIJI.

Pokazala je svoje pravo lice.

Mussolini se še ni rodil, ko se je italijansko ljudstvo pričelo v minolem stoletju bojevati za svobodo. Kravalo je na bojiščih, prinašalo je gmotne žrtve, umiralo je na moriščih in v ječah. Garibaldi se ni nikdar še sanjalo, ko se je italijansko ljudstvo osvobodilo domačih in tujih avtokratov, da Italija zpet dobi ministerskega predsednika, ki omeji ljudstvu njegove pravice v taki meri, da bo živelo v takih razmerah kot pred letom 1848.

In vendar se je zgodilo, o čemur Pepino Garibaldi nikdar ni sanjal. Mussolini je šel dalje kot Crispi, dalje kot kateri drugi politični pustolovec, ki je skušal spraviti italijansko ljudstvo v popolno odvisnost privatnih privilegijev in interesov.

Vsilil je zdaj italijanskemu ljudstvu volilno pravico, ki se prav nič ne razlikuje od volilne pravice v nekdanji črnožolti Avstriji, ki je bila uvedena po letu 1867. Ameriški velebizniški listi pišejo, da je ta volilna pravica izdelana po vzoru volilne pravice v sovjetski Rusiji. To je velika neresnica. Nova volilna pravica v Italiji je razredna volilna pravica, ki izroča moč posejudočemu razredu, plemenitnikom, advokatom, duhovnom in intelektualnim podpornikom kapitalističnega gospodarskega sistema. Uredniki ameriških listov, ki so zapisali to neresnico, so veliki nevedneži ali pa navihanci.

V Italiji bo zdaj tako, da bo imel volilno pravico posestnik fljakarskega konja, dokler mu konj ne pogine. Kakor hitro mu bo pa konj poginil, bo posestnik konja ob volilno pravico, ako ne bo imel denarja, da si kupi drugega konja, ker ne bo prištet več v isti razred volilcev, ki plačujejo toliko davka, kot posestniki konj. To je nekakšna približna primera, ki pokazuje, kakšno volilno pravico je Mussolini vsilil italijanskemu ljudstvu.

Mussolini je vzel italijanskemu ljudstvu vse pravice, ki si jih je v več kot sedemdesetih letih priborilo z velikimi žrtvami. Zadnja je bila volilna pravica. S pomočjo pohabljenih volilnih pravice hoče reakcionarnim izkoriščevalcem italijanskega ljudstva osigurati premoč v italijanskem parlamentu, da bodo lahko po svoji volji, sebi v korist in proti interesom italijanskega ljudstva delali postavbe.

To dejstvo pa tudi pokazuje, kaj so zmogni italijanski reakcionarji, katerih golo orodje je Mussolini.

Mussolini je vzel italijanskemu ljudstvu tudi svobodo govora, tiska in pravico do zborovanja. To je nagrada, ki jo je prejelo italijansko ljudstvo od svojih reakcionarjev, izkoriščevalcev in tlačiteljev za žrtve v zadnji vojni, ki se je bojevala za "ohranitev demokracije." Izgubilo je vse!

Ali se bo moralo italijansko ljudstvo zopet za svoje pravice bojevati več ko petdeset let, da jih iztrga domačim tlačiteljem in izkoriščevalcem?

Tiranija teh reakcionarjev, ki nagromadujejo svoja premoženja s sadovi, ki prihajajo od dela italijanskega delovnega ljudstva, je tako velika, da preseda celo nekaterim konzervativnim elementom. Ti elementi prav dobro vidijo, da taka tiranija ne vodi nikamor drugam kot v pogubo. Polom pride prejalisej. Nobeno ljudstvo se ne da trajno ukovati v razmere, kakeršnih noče in proti katerim se je bojevalo več ko pol stoletja.

Neki ameriški urednik primerja Mussolinija z Napoleonom, češ, da se je Mussolini pojavil ob času potrebe kot Napoleon Bonaparte. Ta urednik je pozabil, da je Napoleona oboževala večina francoskega ljudstva in da so se proti njemu bojevale tujezemske sile, dokler ga niso odstavile. Za Mussolinija pa ne mara večina italijanskega ljudstva, hvalijo ga za urednika nauzdanega velebizniškega časopisa v tujem mestu kot velikega državnika, ki je "rešil" domovino.

Ta razlika pa pove, da se italijansko ljudstvo osvobodi svojega Mussolinija ob prvi priliki in da ne bo čakalo na pomoč tujih sil.

IZ NASELBIN

Meadow Lands, Pa. — Kakor je bilo pred časom poročano v Prosveti, bo naš dramatični klub "Triglav" priredil veselico z igro dne 16. aprila t. l. v Miners dvorani na Meadow Landsu. Po pridnosti članov kluba se bo to tudi izvršilo. "Malo nas je, a hraber je broj!" bi moral zaklicati s pesnikom. Ne šteje klub veliko števil članov, a ti se zavajajo vsak svoje naloge v polni meri: vsak je na svojem mestu o pravem času.

Da je to resnica, morajo poznati tudi okoliške naselbine, katerim moram na tem mestu izreči iskreno hvalo za vestno in vsestransko udeležbo do sedaj vzprijetih naših predstav. Tudi za drugo, kar smo prosili, so bili vedno na razpolago. Upamo, da bomo po svoji najboljši moči tudi povrnili. Res je, da današnja prosperiteta marsikomu zabrani, da ne more podpirati tega, za kar se najbolj navdušuje, namreč napredka naših, za lepšo prihodnost borečih se skupin.

Malo števil nas je, pa se vedno množimo. Pri vsaki seji pristopajo novi člani, s katerimi se množijo številni dobri igralci. Da se naše število množi, sta dva vzroka: Prvi je, ker rojčki spoznavajo, da naši cilji da si zgradiamo svoj lastni dom, niso samo prazna fraza, ampak resnična volja; drugi pa ta, da dosti pomagamo aktivnost naših članov. A peliram na vsakega člana, da nam na prihodno sejo pripelje še enega ali po več članov. (Seje se vršijo vsaki prvi četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v klubovih prostorih. Število novih članov seveda ni omejeno, kolikor jih pač more kdo dobiti. Vaak, kdor ima resno voljo za naš napredek, je z veseljem sprejet. Ne mislim s tem, da bi stari člani držali roke križem, poprimimo se dela še za naprej in ne odnehajmo, dokler ne dosežemo številca sto članov, kakor se je izrazila naša dobra članica na zadnji seji. Da bi se njena želja le izpolnila do druge seje.

Našim igralcem vsa čast, posebno pa zastopnicam nežnega spola. Vedno kričijo na režiserja, a to moram pripomniti, da on ni vedno na svojem mestu, kajti včasih ga podmače polomi. To naj bo le rahel opomin, da ne bo več tako v bodočnosti. Toda naj kaj k nežnemu spolu. Vedno so pripravljene igrati po svojih močeh in v času. Ko dobijo svoje vloge, že priganjajo, da hočejo imeti skušnje. Moški smo malo bolj počasni s tisto stvarjo, ko se je treba na pamet naučiti kako težko nalogo.

Sedaj pa moram končati svojo filozofsko kritiko in alavospve, da ne bomo šli v koš. Saj veste, katerega mislim.

Vabim vse vesele in vse, ki še niste videli, kako "Triglav" igra igro "Pogodba" na igro dne 16. maja. Nastopila bo tudi pravi vrag, katerega pa se ni bati, ker je jako miroljubna oseba. Ključem nasvidenje vsem od blizu in od daleč. Preskrbljeno bo z vsem dobrim, sladkim in gorkim. Začetek je ob 7:30, in sicer točno ob napovedanem času. Vstopnina za moške je 75c, za ženske 25c, otroke pa 10c. — Poročevalec.

Calumet, Mich. — Naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanec, da je umrl naš soprog in oče John Murn dne 13. marca 1925. Bil je bolan samo tri dni in zapuščal mene in dva nedoročena sinova. Pokojni je bil rojen v Jurni vasi pri Podgradu. Bil je član društva Jugoslovani št. 390 S. N. P. J. Lepa hvala članom omenjenega društva za obisk ob času smrti kakor tudi za kranj venec, ki ga je društvo darovalo, ter je sprejelo pokojnika k zadnjemu počitku. Hvala mr. in mrs. Louis Jenich za krasne vence in cvetlice kakor tudi za pomoč ter udeležbo pogreba, družini Louisu Klankeja za darovani venec in sočustvovanje.

Ne smem pozabiti zahvaliti se tudi S. N. P. J., katere mi je tako v kratkem času izplačala posmrtnino za mojim soprogom. Dragi John, ti nam ostaneš v blagem spominu. Lahka ti bodi zemlja. Zalujoci ostali Neža Murn, soproga, John in Albert, sinova.

Bear River, Colo. — Lepo so nas premoganje tu v Coloradu speljali za nos. V zadnji stavki smo izgubili unijo. Unijaka plača je še visela po nekaterih krajih, ko smo imeli delavskoga gubernerja. Zdj ko so nam ustoličili kapitalista, se je pa pokazalo, kaj znaajo.

Šli so od delavca do delavca s peticijo, naj podpisajo, da se plača zniža na plačilno lestvico iz leta 1917. Kdor ni podpisal, mu zagrozili, da se mora preseliti iz kompanijskih stanovanj. Tako so ponekod izvalili vse delavce s prevezo, da bodo dobro delali in da, bo premog poteni prodan. Na pomoč so sklicali vse svetnike, od svete pomagavke pa do "labor komisijonarja" in naredili so kakor vedno, kakor so namreč hoteli imeti. Kaj zdaj kaže drugega kakor delati zastoj in biti v strahu, kdaj bo zopet notica na vratih za znižanje mezde?

Unije še vedno nimamo. Kaj bi tudi pomagala v takem slučaju? Če se prav organiziramo, lahko hitro bi bila stavka sklicana, bi bilo vsepolno stavkovanje. V Koloradu si trpinji nikakor ne moremo pomagati. Šli bi drugam za delom, a vidimo, da je povsod slabo. Slovenci, oz. člani S. N. P. J. smo se tu val borili za organizacijo; stavkali smo, pa smo izgubili še te takozvane unijake karte. In če bi od tu šel trpin v drugo državo brez unijake karte, pa bi kazali za njim: "Glej ga koloradskega stavkoka!" Očitno je bilo na njega, čeprav se je boril in gladoval za delavske pravice.

Priporočljivo bi bilo, ako bi član naše S. N. P. J. prišel v kak drugo državo, da bi tam sbratje S. N. P. J. govorili za njega, če radi tega, ker je član dobre organizacije, torej gotovo tudi trpin in pošten borilec za delavske pravice. Kdor bi se pa ne mogel nič izkazati od društva, naj bi pa ravnali na drug način. Dobro bi tudi bilo, da bi naša S. N. P. J. posredovala po vseh distriktih ali lokalih za svoje člane. Društvo naj bi strogo gledalo na to, da bi res imeli dobre člane in da bi se takim dalo izkazilo, če bi bili na stavki.

Clovek misli na vse kraje, kako bi si pomagal. Tako mi tudi pride naprej, da bi svetoval, da bi nikamor nihče ne šel in da bi čimveč mogoče dobrim članom naše jednote svetovali, naj se priselijo v Kolorado in bi tako zavzeli vsa mesta, kar nam je še ostalo po stavki. Če se to izgubimo, se gotovo naselijo Mehličani in potem smo zopet izgubljeni, ko zastavkamo. Clovek res ne ve, kako bi napravil, da bi bilo kaj boljše.

Zanimivo je poslušati tiste, ki so delali za časa stavke. Vaak ve toliko povedati, kaj je bilo vzrok, da je šel delat v štrafku. Tega je žena prevarila, naj gre, če ne, bo šla od njega, drugi se pritožijo, da bi mu bil trgovec odvzel vse pohištvo, tretji se sklicujejo, da bi bili I. W. W. To vse so prazni izgovori. Če je stavkovec zapisal v deset I. W. W., ga to ne opere, ako gre delat, ko drugi tovariši stavkajo.

Šlihi se, da so v bližini organizatorji, in sicer od 22. distrikta, ne od 15., kakor ga imamo tu. Ne mislim pa, da bi bilo radi tega kaj boljše, saj tu je le preveč premogarjev, ki nimajo prav nobenih izkušenj, tako kakor mladeniči od 16. do 18. leta. Doati je takih, ki začno delati večnoma v stavki, samo da je število in so zopet drugi kakor takozvani farmarji. Kadar kaj zaalužijo ali imajo kak denar, grede na farne in tam stradajo, ko je stavka pa hite v rudnike in vgrizejo kruh sebi ter drugim. To so seveda le stoprocentneži, kar je zavednih Slovencev tega ne delajo.

Pozdrav zavednim delavcem in čitateljem Prosvete. — Anton Dolinar.

Blanford, Ind. — Smo ravno v času, ko se je narava prebudila iz svojega zimskega spanja. Pognala je mladice in razvila svoje cvetje. Da ne bo kdo mislil, da v mali naselbini Blanford, Ind., spimo! Nikakor. Prebudil nas je čas zavednosti, bratstva in edinstva.

Lepega večera dne 25. aprila smo se zbrali v vrtu in korakali v obilem sprevodu bratov in sester iz sosednjih naselbin od društva v Terre Haute, Shirkville, Universal, Clinton, Ind., ter v spremstvu gl. predsednika brata Vincenta Cankarja, z godbo na čelu spreveda. Dali smo vzgled za nezavednim trpinom, ki ne vedo, koliko so vredna podpora društva. Res si moram šteti v čast, ki mi je bila naklonjena, da sem stopala prva v vrsti za tremi nedolžnimi deklicami, ki so nosile cvetje mladine Slovenske

narodne podporne jednote, ki zbura in kliče brate in sestre pod svoje okrilje. Kakor mogočno drevo je, ki nudi upenanim sirotam okrepilo v svoji senci, da jim hladi pekoče solze.

V takih mislih je tudi meni nehote spolzela po licu vroča, kakor bob debela jagoda.

Smo v najlepši dobi, sredi cvetočega majnika. Tu je deblo najmočnejše organizacije S. N. P. J. razvil svoj cvet. Razvila se je nova zastava Slovenske narodne podporne jednote pri društvu Grozd št. 474 na lepem gričku Blanford, Ind.

To je bil lep in veseli večer! Vaakemu navzočemu je bilo toplo pri srcu. Mladina je nestrno čakala, kdaj zapiha veter iz piščalk ubrane godbe, da se zavrti in prežene vroči zrak iz dvorane. Čast govorniku br. Vincentu Cankarju, ki neutrudljivo seje seme zavednosti in napredka. Ne ustraši se, če pada na trda tla ali skalo. Vaak, ki pride do iskanja in pripravljanja, prizna, da Slovenska narodna podpora jednota res briše solze sirotam. Čast bratom in sestram od sosednjih društev za obilo udeležbo in darilo, ki so ga prispevali mlademu društvu v poklon. Izkazali so bratstvo velikodušnost. Vodičem omenjenih društev gre veliko priznanje za složnost, ki vladala med brati.

Nekateri so bili zelo zaposleni. Da bi bilo boljše postreženo številnim udeležencem, so se trudili tudi domače žene, ki so napravile in darovale vabljiv priprzek. Med temi sem tudi jaz zavzemala mesto. Meaar T. Krne je spregel na naša dva ščetinca, razredal na primerne kose. Vaak je bil na mestu, celo čuvaji, ki so akazali svojo potrpežljivost, ako jim je prišel kdo v roko, ki je potreboval več prostora.

In med vsem tem prijetnim veseljem je prihajala od veselih are domača pesem, prišarana in mila. Samo žal mi je bilo, da so malenkostni imeli premalo prostora. — Katie Bošič.

Vesti iz Jugoslavije

Usodne žrtve velikonočnega streljanja. Poročili smo že, da je bilo letos o velikonočnih praznikih večje število kmetijskih fantov v mariborski okolici poškodovanih pri običajnem velikonočnem streljanju. Veliki župan je že razposlal občinam nove stroge odredbe, da se omeji streljanje, ki ga podpira zlasti tudi duhovščina radi večjega cerkvenega sijaja ob prazniških ceremonijah. Primarij kirurškega oddelka mariborske bolnice dr. Mirko Černič je sporočil strašna dejstva, ki kriče po remeduri:

"V mariborski bolnišnici leži še sedaj sedem moških, ki so bili ranjeni pri velikonočnem streljanju, in sicer šest težko in eden lahko. Velikonočno streljanje je poslalo v mariborsko bolnišnico vsako leto nekaj poškodovancev. Letošnje žrtve pa so žal izredno težke. Dvema so morali v bolnišnici amputirati levo roko v podlaktju, enemu palec in kazalec leve roke, eden je zgubil oko in je tudi drugo oko v nevarnosti. Ostali so več ali manj poškodovani na glavi in drugod po telesu. Omenjeni težko pohabljeni so mladi kmetaki fantje v starosti 16 do 20 let, torej v najlepšem cvetu mladosti. Le eden je starejši. Vsi so ponesrečili pri streljanju z močnjaki. V bolnišnici je razen tega vedno par ponesrečencev, ki so ranjeni tudi pri streljanju z ostalim strelnim orožjem."

Bilo bi torej res že skrajno potrebno, da oblastva drakončno iztrebi to nesmiselno streljanje. Prizadeti ponesrečenci vsi uvidevajo, da je bilo neumno tako izpostavljati svojega zdravlja, toda to spoznavanje prihaja žal prepozno.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 15. do 21. aprila se je rodilo v Ljubljani 31 otrok (13 moškega, 18 ženskega spola), med tem 4 mrtvorojenčki; umrlo pa je 13 moških in 16 žensk, skupaj torej 29 oseb in sicer: 7 oseb za boleznijo na srcu, 4 za jetiko, 3 za prirojeno slabostjo, 2 za vnetjem ledvic, 1 za ošpicami, 1 za dušljivim kašljem, 1 za rakom, 1 za novotvorbo, 8 oseb vsled drugih naravnih smrtnih vzrokov, 1 oseba pa je izvršila samomor. Izmed umrlih so 3 osebe dosegle starost 70 let. Na nalezljivih boleznih je obbolelo 10 oseb: 4 na davici, 4 na dušljivem kašlju, 1 na ošpicah, 1 pa na nalezljivem vnetju možganov.

Vse je naravno v svojem času. Včasih se zgražamo nad barakimi kaznimi in mučenji ljudi v starih časih in globoko oddahnemo, češ, danes je bolj danes smo "civilizirani". Pa de čas, ko se bodo bodoči ljudje zgražali nad barbarizmom in njegovo civilizacijo. Z grozo bodo gledovali naše ječe, vešala in rline električne stole, ki se dade veliki večini ljudi nekaj ravnega in potrebnega.

V Chicago riverju ob Statu mostu se zdaj nahaja ladja, famne zgodovine. To je za angleške kazenske ladje, "cess," katero še nosi voda. Par dnevi sem si ogledal ta zdej barbarizma in sramote, kaj sem videl, povem v daljšem na drugem mestu.

RAZNE VESTI

ŠTIRI POSTNE VREČE UKRADENE.

Centralia, Ill. — Neznani zlikovci so ukradli štiri poštne vrečke na postaji Illinois Central železnice. Tatvina je bila izvršena ponoči. Na tatvino so prišli, ko so našli poštne vreče preprežane in prazne zadaj za postopem. Poštni uslužbenci niso ocenili izgube. Zdaj so tukaj poštni nadzorniki in iščejo alikovce.

ZLATOISKALCI SE ZOPET DRENJAJO.

Wrangell, Alaska. — Komaj je prišel pokati led v reki Stikling in plavati po reki, že so pričeli zlatoiskalci odhajati v čolnih na nova zlata polja, ki so bila odkrita v severozahodni Britski Kolumbiji.

V nedeljo so se odpeljali trije čolni zlatoiskalcev proti Telegraphu, B. C. Od tukaj potujejo v avtobusu proti jezeru Dease, ki je nekaj milj proč od novega zlatega polja ob potoku Cassiar. Med zlatoiskalci je malo novincev. Večinoma so stari zlatoiskalci, ki so prebili že po več let v Alaski.

LOVSKI ČUVAJI SO ARETIRALI 43 OSEB V WISCONSINU.

Ashland, Wis. — Lovski čuvaj W. W. Wiesmer je z devetimi drugimi pomočniki napravil lov na ribiče, ki spomladi z ostjo love ribe. Gonja je bila vzporedna v okrajih Rusk, Sayer in Price radi številnih pritožb, ki so prihajale državnemu uradu za zaščito divjadi. Aretiranih je bilo tri in štirideset oseb in zaplenjenih je bilo sedem in trideset osti in ena puška. Nabadeni rib z ostjo je prepovedano in kaznjivo dejanje.

KAKSNE LOKOMOTIVE SO V SLUŽBI.

Sheffield, Pa. — Nadzorniki meddržavne trgovske komisije so ustavili promet na železniški progi Sheffield-Tionesta, ko so se prepirali, da je pri lokomotivi št. 6 utrganih šest stalnih vijakov. Poleg ni bilo na lokomotivi tudi izkaza, da je bila pregledana. Drugo lokomotivo, ki vozi na tej progi, pa popravlja. In tako ni kazalo drugega kot ustaviti ves promet.

Upravne sposobnosti in zmognosti privatnih železniških ravateljev so res obudovanja vredne.

ŽGANJE SKRITO V GROBU.

Chicago, Ill. — Šerifovi deputiji so že večkrat preiskali obcestno krčmo William G. Husseja v Bernicu, seveda vselej zastonj.

Ko so zopet iskali v krčmi žganje in so mislili, da didejo praznih rok, je šerif zadaj za poslopjem opazil, da je zemlja namešana kot da se tam nahaja gomila in v nji počiva mrtvec. Šerif je ukazal, da naj kopljejo na tem mestu. Kopali so in kopali in mesto mrtlice so izkopali žganje in vino.

MAČKA JE NAPRAVILA 80 MILJ POTA IN NAŠLA DOMOV.

Wausau, Wis. — Lani je mrs. L. Dessertova pozabila svojo mačko v letovišču ob jezeru Tomahawk. Mislija, da mačko ne vidi nikdar več. Toda mačka je te dni priromala domov. Pred enim tednom je zapustila letovišče in je šla iskati za staro gošpodinjo.

KAPITALISTI PREISKUJEJO HAITSKI KAVČUK.

Washington, D. C. — Sem je došlo pet in dvajset funtov kavčuka z otoka Haiti. Neka plantazna družba je pričela delati poizkuse, ako bo mogoče pridelovati kavčuk na otoku Haitiju, ki se nahaja za pet in dvajset stopinj bolj severno, kot zadnja plantaza za kavčuk.

Nemci oborožujejo Rifijance?

Tangier, 13. maja. — Francoško poročilo se glasi, da nemške podmornice donosajo strelivo Abdel-Krimu, voditelju rebelnih Rifijancev, ki je v vojni s Spanci in Francozi v Maroku.

BAKROGLAVKA UGRIZNILA ZENO.

Lovila je kače.

New York, N. Y. — Gena. Nellie Condon je tajnica Društva za študiranje kač. Nekaj članov društva se je odpravilo na kačji lov v Seffern, N. Y. Blizu Giants Stepsa so ujeli eno bakroglavko in eno klopotačo. Bakroglavko so izpustili na trdo tlakovani cesti in jo prišli s precepom, da ji vzamejo strup. Precep pa ni dobro držal na trdi cesti in ko je Condonova stegnila roko proti kačji glavi, se je kača stegnila proti nji in jo ugriznila v kazalec. Pomoč je bila takoj pri rokah in zato upajo, da jo ohrani pri življenju. Kača je stegnila svoj život za štiri palce, ker jo precep ni trdno držal. Bakroglavka meri 2 čevlja in 3 palce.

IZREDNA REVŠČINA.

Poleg največjega bogastva največja revščina.

New York, N. Y. — Uradniki North Bergena so našli na hišni čolni, na katerem je bila postavljena hišica, ki je dvajset čevljev dolga in deset široka. Na tem čolnu je prebival 64 letni Bill Warn s svojo bolno ženo in petimi otroci, od katerih je šel najstarejši deset let.

Dasiravno so otroci vzrasli blizu New Yorka, niso poznali drugega sveta kot nizko in blatno obrežje okrog čolna. Edina soba je služila za kuhinjo, spalnico, obedovalnico, sploš za vse. Tudi govoriti ne znajo otroci dosti, kajti nihče izmed njih ni pohajal v šolo.

In to se je zgodilo poleg mesta, o katerem gre glas, da je najbogatejše na svetu.

MORMONCI NE TRPE DELAVSKE ORGANIZACIJE.

Organizaciji ognjegasev so prepovedali obdržanje sej.

Washington, D. C. — V glavnem stanu organizacije ognjegasev so prejeli informacije, da je mestni svet v Salt Lake City, Utah, sprejel odredbo, ki prepoveduje zborovati organizaciji ognjegasev. Posledica te akcije je bila, da se je razpustila organizacija ognjegasev. Bivši ognjegasci so morali podpisati obljubo, da ne postanejo člani uni-je. Mormonska cerkev ne trpi delavске strokovne organizacije, dasiravno je v mestu komaj 40 odstotkov mormoncev. Ta cerkev je ruvala toliko časa proti organizaciji ognjegasev, da je postala nemogoča.

Ampak organizacija ognjegasev je vseeno dosegla lep uspeh, preden se je razpustila. Prisilila je načelnika ognjegasev Bywaterja, da je podal rezignacijo. Bil je avtokrat od nog do glave. In ognjegasci so brez strahu pred komisijo izpovedali, da načelnik ognjegasev še ni nikdar vstopil v goreče poslopje. Takrat so bili vsi ognjegasci v mestu razen dveh organizirani.

Tudi mormonska cerkev bo občutila posledice svojih mahinacij. Saj tudi med mormonci prihaja dan, sicer počasi, prihaja pa vendarle.

KOZAKI PRODAJO FARMARJU VLADNO SKLADIŠČE.

Osmukali so ga za petnajst tisoč dolarjev.

Chicago, Ill. — Dva mlada kozaka sta obiskala farmarja na njegovem domu v Ohiju. Pripovedovala sta mu, da je napredaj vladno skladišče na Pet in trideseti cesti in Woodovi ulici. Pokazala sta mu sliko poslopja, "lastninske pravice" in še drugo kramo, ki spada k zemljiščni kupčiji. Govorila sta, da se ustanovi delniška družba, ki bo lastovala poslopje. Prodala sta delnice nove družbe za petnajst tisoč dolarjev.

Farmar je zdaj prišel v Chicago, da si ogleda poslopje, ki je deloma njegova lastnina. Siroko je zija, ko so mu povedali, da je poslopje vladna last. Sel je na policijo, da pove svoj doživljaj. Tam so ga tolažili, da je Job tudi dejal: "Bog je dal in Bog je vzela", ko je bil ob svoj imetek. Podučili so ga, da se naj v bodočnosti preje prepiča, komu zaupa svoj denar.

DELAVSKE NOVICE

(Fed. Press.)

Mezdno gibanje v Chicagu.

Chicago. — Letos potekajo medzne pogodbe mnogim strokovnim unijam. Organizacija cestnoželezniških nameščencev zahteva staro lestvico iz leta 1922. Takratna najvišja meza je bila 80c na uro. Pogodba poteka 1. junija. — Unija sidarjev, ki postavlja železne stavbe, so ratificirali novo pogodbo, katere jim daje \$1.37 1/2 na uro. — Razvažalci sladoleda so stavkali en dan in dobili so štiriletno pogodbo, ki jim je prinesla \$40 tedenske plače pozimi in \$20 poleti in zraven 50c od vsake galone sladoleda, ki ga dostavijo. Stara plača je bila \$21 pozimi in \$10 poleti in 7c od galone. Delavnik traja še nadalje sedem dni v tednu.

Železniške družbe odslavljajo delavce.

Chicago. — Unija strojnikov v Chicagu je bila obveščena, da Chicago & Northwestern odslavlja strojnike in druge mehanike kar na debelo. Čez 3000 mož je bilo zadnje dni odslavljenih samo iz tovarov v Kedzie ave., kjer popravljajo lokomotive in železniške vozove.

COOLIDGEV PRAVDNIK ZA TARČO.

Washington, D. C. (F. P.) — Člani narodnega komiteja liberalcev, ki zbirajo v obrambo senatorja Wheelerja poseben sklad, so se pričeli razgovarjati o čudnih razlikah, ki postoje med Coolidge in justičnim tajnikom Sargentom in njunim glavnim pravnikom "Wild Billom" — Donovanom glede krive priprave pri prvi obravnavi proti senatorju Wheelerju v Montani. Ona želim izvedeti, zakaj nekdo ni kaznovan radi laganja pred montanskim sodnikom in porotniki.

Donovan je predstavil kot prič, ki povzroči presenečenje, nekoga newyorškega advokata po imenu G. B. Hayes; ki je bil eno leto preje zaslišan pred senatnim komitejem. Hayes je bil zagovornik nekega tihotapca z obojimi piščami po imenu Gorini, ki je dejal, da misli, da bi Hayes "ubil svojo mater za pet centov".

Hayes je pričal, da mu je Wheeler ponudil velik delež od svojega honorarja za nelegalno akcijo pri zemljiškem uradu v Washingtonu, ako bo Hayes izvršil delo. Wheeler je zanimal, da je kdaj videl Hayesa v New Yorku. Porota je oprostila Wheelerja v deseti minutah. Donovan ni skušal aretirati priče zaradi krivega pričanja.

KOLIKO SE BRIGAJO PODJETNIŠKI INTERESI ZA POSTAVE?

New York, N. Y. — Postava sicer določa, da morajo imeti stroji v tovarnah, v katerih se izdelujejo plašči in obleke, varnostne naprave. Ampak zdi se, da bo podjetniška organizacija American Cloak in Suit Manufacturers' Association branila tovarnarje, ki ne bodo uvedli varnostnih naprav. Te naprave služijo, da varujejo delavce pred poškodbami.

Nastop podjetniške organizacije pa zopet dokazuje, koliko se podjetniki brigajo za postave, ki ščitijo delavce. Podjetniki pravijo, da je vse nepostavno, kar ne služi pomnoženju njih dobička.

Ostanki mesta pod morjem.

Pariz. — Iz Tunisije je prišlo poročilo, da je neki arabski ribič odkril pri otoku Djerbi razvaline pradavnega mesta na dnu Sredozemskega morja. V dokaz je pokazal starinsko vazo, ki jo je prinesel z dna, ko se je potopil lakač gobe. Arheologi v Tunisu niso verjeli Arabcu. Šli so tja, da se sami prepričajo. Pred kratkim so se vrnili in potrdili, da je res. Videli so pod vodo, ki je zelo čista, sledove ulic in ostanke stavb. Zdaj se organizira ekspedicija, ki se loti težavnega dela: ekspaniranja razvalin pod morjem.

LETALCI ZGORELI.

Letalo je padlo iz višine 100 čevljev na tla.

Salt Lake City, Utah. — Clarion Nelson se je svojim letalom, v katerem je imel dva potnika, dvignil od tal. Komaj je bil 100 čevljev visoko, je letalo padlo dol. Prišlo je takoj goreti. Ljudje so hoteli pomagati, pa niso mogli. Ogenj jih je odgnal. Več oseb je zadobilo opekline pri rešilnem delu.

Manila, Filipinsko otočje. — Lajtnant John D. Barrigar se je zaletel s svojim letalom v drevo. Letalo je padlo dol in pričelo goreti. Lajtnant je zgorel, njegov spremljevalec, prostak James Kabor je takoj skočil iz letala, ko je videl, da je nesreča nezgibna, in zadobil je le majhne poškodbe.

IZ ČLOVEŠKIH NIŽIN V VIŠJIH KROGHI.

Lov na življenje in smrt.

Joliet, Ill. — Avto s hitrico od 45 do 50 milj v uri je drvil po cesti. V njem je sedel 45 let star bankir in mlado dekle, hči nekega policaja. Bankir je večkrat pogledal nazaj in opazil, da mu sledi velik avto. Pritisnil je na zaklopko, da je prišlo več gazolna v stroj in da uide avtu, ki je bil za njim. Slutil je, da so v njem privatni detektiv. Nič ni pomagal. Avto je bil za njim kot lovski pes, ko goni zajca. Dospel je do železniškega križišča, prihajal je vlak, a bankir je poglodal svoj avto. Za par palcev je ušel z mladim dekletom smrti. Pogledal je zopet nazaj in avta ni bilo več za njim. Obrnil je proti Jolietu, postavil je svoj avto v goraz in odšel z dekletom v fin hotel. Tu se je dal vpisati pod napačnim imenom, in sicer kot C. H. Kentner in njegova soproga.

Odšel je spat. Zjutraj ob pol štirih ga je pa izbudilo iz sladkega spanja trkanje na vrata. Bili so privatni detektiv in njegova žena, ki je že pred dvema letoma vložila tožbo za zakonsko ločitev. Ko je žena videla položaj, je dejala, zdaj pa dobim razpoko. Njega in dekleta so odgnali na policijsko postajo. Polcija ni hotela sprejeti poročila v gotovini in bankir in dekleta sta morala del noči prebiti v celicah na policijski postaji. Obtožena sta nespodobnega obnašanja.

FURUSETH KRITIZIRA SUBVENCIONIRANJE LADIJ.

Washington, D. C. — Andrew Furuseth, predsednik Mednarodne mornarske unije, je nastopil proti predlogu T. V. O. Connora, predsednika plovbenega odbora, po katerem naj bi se subvencionirale mezde ameriških mornarjev. To pomeni, da naj bi brodolastniki plačevali take mezde, kot jih plačujejo drugi narodi, razliko naj bi pa plačale Zdržene države v podobi subvencije.

Furuseth je naglašal, da je ta predlog z gospodarskega stališča nezdrav in nepošten in bi nikakor ne hasnil ameriškim mornarjem.

Furuseth je dalje prečital o smutek postave, ki naj bi zabranila tujezemskim mornarjem se ukrepati na ladije, ki so v ameriški trgovski obrežni službi. Ta postava naj bi zabranila tujezemskim mornarjem se ukrepati na ladije, ki so v ameriški trgovski službi. Ta postava naj bi veljala le za tiste tujezemske mornarje, ki so pobegnili z ladij v ameriških pristanih. On trdi, da ti ubežni mornarji povzročajo, da ameriški mornarji zapuščajo tudi ameriške obrežne ladije, ker brodolastniki žele najeti take mornarje, ki delajo poceni.

KELOGG TAJI, DA JE POSLAL NOTO FRANCIJI.

Washington, D. C. — Uradniki državnega departementa zanimali so, da so Zdržene države poslale terjatveno noto v Pariz. Potrjujejo pa, da ima ameriški poslanik v Parizu navodila, naj od časa do časa podreza francosko vlado glede fondiranja vojnih dolgov. Informacije iz Pariza se glase, da bi Francija rada najprej poravnala svoje dolgeve Angliji, potem šele pride Ameriki na vrsto.

Sovetska Narodna

Uredništvo: 17. junija 1907.

Podporna Jednota

Uredništvo: 17. junija 1907.

GLAVNI STAN: 2537-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik Vincent Calmar; podpredsednik Andrew Vldrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blas Novak; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Jože Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POKOTNI ODBOR:

Martin Zelesnikar, predsednik, Box 276, Harborton, Ohio; Frantek A. Tauscher, 2537 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Križanec, 13111 Bennington Ave., West Park, Ohio; Mary Udovick, 2533 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terčelj, Box 22, Strabane, Pa.

BOLNIŠKI ODBOR:

OSREDNJE OKROŽJE: Blas Novak, predsednik, 2537-59 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrosic, Box 286, Moon Run, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Joseph Zorko, RFD. 2, Box 114, West Newton, Pa.

Anton Slur, Box 104, Gross Kana, na jugozapad.

Frank Klun, Box 399, Chisholm, Minn.; za sev. zap. John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Paul Berger, predsednik, 848 Willow St., Chicago, Ill.; Richard J. Zavertnik, R. No. 1, Hinadale, Ill.; Frank Zajc, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Združiteni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jolko Oven, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; John Olip, 2420 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

VREHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR! — Korespondenca s glavnimi odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanajajo na pošto gl. predsednika se naslovijo: Predsedništvo S. N. P. J., 2537-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVIO: Bolniški tajništvo S. N. P. J., 2537-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohbe se naslovijo: Tajništvo S. N. P. J., 2537-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2537-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prisilni na gl. porotni odbor se naj pošiljajo na naslov: Martin Zelesnikar, Box 276, Harborton, Ohio.

Vsi dopisi in drugi spisi, naxnanila, oglasni, narodna in uplohi vas kar je v sveti s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA", 2537-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Naselitveni načrti v Panami in Guatemali

Ameriško poslanštvo v Panami je poročalo o načrtu, ki ga je panamska vlada sprejela v decembru l. 1923 v svrhu, da se pogodi s petdesetimi družinami glede naselitve v Panami, in v to svrhu je bil dovoljen kredit od \$10,000, da se načrt izvede. Ta začetek se smatra kot poskus in od uspeha tega poskusa je odvisen nadaljnji razvoj tega kolonizacijskega načrta. Panamski vladi gre namreč za to, da ustanovi tujerodne kolonije, ki naj prispevajo k umnemu poljedelstvu razvoju obsežnih javnih zemljišč. Na drugi strani prihaja tudi v poštev želja, da se vije v deželo, kjer črni čim dalje bolj prevladujejo, nekaj sveže evropske krvi.

Do konca novembra lanskega leta se je priselilo v Panamo 30 nemških družin, katerih potne stroške od doma do kraja naselitve je plačala panamska vlada. Vsak družinski poglavar je dobil 10 hektarjev zemlje in dodatno po 5 hektarjev za vsakega sina nad 15. letom. Panamska vlada se je tudi obvezala odpreti kredite tem naseljencem za nakup potrebščin, dokler ne bo zemlja obrodila. Pokrajina, kjer se nahajajo zemljišča, je naravno rodovitna in izbrani so bili kraji, katerih podnebje se poda je Evropejcem.

Tudi republika Guatemala je dne 24. oktobra 1924 sklepila pogodbo s Čehoslovakijo in poljedelski minister Gvatemale skrbil za ustanovitev kolonij čehoslovških priseljencev v Gvatemali.

Ta pogodba, ki velja za štiri leta in se more podaljšati, določa, da zastopniki čehoslovške republike morajo pripeljati priseljence, obstoječe iz družin od najmanj treh oseb, iz Čehoslovakije v Guatemala na svoje lastne stroške. Priseljenci morajo biti poljedelci po poklicu, belokozci in pod starostjo 50 let. Čehoslovški zastopniki smejo delo skupine naseljencev najti delo na privatnih farmah in plantajah, v svrhu da se aklimatizirajo in privadijo gvatemalskim navadam. Čehoslovški pogodbeniki bodo iz skupin teh delavcev ustanovili kolonije v pokrajini, ki jo gvatemalska vlada podeli v to svrhu, oziroma na zemljiščih, ki jih kupijo od poedincev.

V kolikor mogoče, naj kolonije obstojijo od 100 ali več družin. Čehoslovški zastopniki morajo poskrbeti za sanitarne hiše, za gradnjo katerih se sme porabiti delo priseljencev. Vsaka kolonija mora obstojati iz ene hiše za vsako družino, iz uradnega poslopja, poslopja za ječo, bolnišnice in lekarno in dveh poslopij za šolo. Pogodbeniki (Čeho-

slovakija) morajo poskrbeti za pohištvo in plačati zdravstva. V vsaki koloniji bo tudi poljedelska poizkuševalnica. Učitelje imenuje gvatemalska vlada, ali pogodbeniki jih morajo plačevati. Vlada daje stipendije za poljedelako izobrazbo. Pogodbeniki morajo sodelovati z vlado glede gradnje potrebnih cest. Gvatemalska vlada podeli v to svrhu 4500 hektarjev zemlje za vsako kolonijo. Cena je odvisna od kakovosti zemlje in lege ter daljave od železnice, oziroma pristanišča. Najmanj četrtnina teh zemljišč se oddaje zastojni oziroma za toliko, kolikor stanejo vlado. Priseljenci in pogodbeniki so oproščeni od nekih uvoznih za dobo 10 let, kakor tudi od davkov na svoj zaslužek. Morajo pa investirati 50 odstotkov svojih čistih dohodkov v banke, poljedelstvo ali industrijo, ki imajo svoj sedež v Gvatemali. Pogodba določa, da mora prva skupina teh čehoslovških kolonistov dosepeti tekom 15 mesecev, kajti druga pogodba zapade. — F. L. I. S.

ANGLEŠKI PARNIK NASEDEL V VELIKIH JEZERIH.

Michigan City, Ind. — Angleški parnik "Agna" iz Londona, naložen z angleško llovico za papirnice v Kalamazoo, Mich., je nasedel, ko je plul pod velikim mostom. Ladija ni v nevarnosti, ampak razloži bodo morali s nje precej tovara, da se dvigne in splava.

Jeklarški trust v Evropi.

Berlin, Nemčija. — Iz industrijskih krogov prihaja vest, da se med nemškimi in francoškimi jeklarškimi magnati snuje trust, ki bo vključeval jeklarško industrijo v Franciji, Nemčiji, Belgiji in Luxemburgu. Namen trusta je, razdeliti si trge in dvigniti cene po vsem svetu, izključujoč angleške in ameriške trge.

Smrtna kosa. — V Trstu je umrl 80-letni Ivan Macarol, znana oseba v tržaških slovenskih krogih, posebno med delavstvom.

Bil je od ustanovitve član in večkratni odbornik "Delavskega podpornega društva" ter odbornik drugih narodnih organizacij. Dokler so mu dovoljevale razmere, je podpiral vse domače prireditve. — V Trstu je preminul trgovec Filip Adamič.

POPRAVEK.

Federalizirani tisk popravlja poročilo o Amos Millerju v toliko, da izjavlja, da ga niso ščipali v raznimi vprašanji na seji čikaške delavske federacije, ampak to ščipanje je bilo izvršeno nekaj dni prej pred pododsekom Čikaške delavske federacije.

DAMA S PSIČKOM

Povest. Spisal Anton Čehov.

(Dalje.)

Hodil je in vedno bolj sovražil sivi plot. Misli je, da je Ana Sergejevna pozabila nanj in se zanima morebiti že za druge. In to bi bilo čisto naravno v položaju mlade ženske, katera je prisiljena gledati od jutra do večera ta prokleti plot. Vrnili se je v gostilno v svojo sobo in dolgo sedel na divanu, ne vede, kaj bi počel. Potem je odkosil, in po kosilu je dolgo spal.

"Kako je vse to neumno in vznemirjačo," je mislil, ko se je prebudil, zroč v temna okna; bil je že večer. "Bog ve, čemu sem se naspal. Kaj bom pa po noči delal?"

Sedel je na postelji, pregrnjen s ceneno, sivo odejo kakor v bolnici in se drl z nevoljo:

"Vidiš, to je tvoja dama s psičkom... To je tvoj dogodek... Zdaj pa le sedi tukaj, če hočeš."

Ze zjutraj na kolodvoru je vzbudil njegovo pozornost plakat z jako velikimi črkami: igra-

li so prvič "Gajžo". Spomnil se je na to in se odpravil v gledališče.

"Najbrž, da prihaja tudi ona k premijeram," je mislil.

Gledališče je bilo polno. Kakor v vseh gubernskih teatrir, je bila tudi tu nad lestencem megla; glasen nemir je delala galerija. V prvi vrsti so pred pričetkom stali mestni gizdalini z rokami na hrbtu; in v gubernatorjevi loži je sedela odspredaj gubernatorjeva hči z bo, a gubernator se je skromno skrival za zagrnjalcem, in videle so se samo njegove roke. Zavesa se je gibala, in orkester je dolgo intoniral. Ves čas, ko je občinstvo prihajalo in se usedalo, je Gurov požljivo iskal z očmi.

Prišla je tudi Ana Sergejevna. Usedla se je v tretjo vrsto, in ko jo je Gurov zagledal, se mu je stisnilo srce, in občutil je jasno, da zdaj na vsem svetu ni zanj človeka, ki bi mu bil bližji, dražji in važnejši. Ta ženska, ki se je izgubljala v provincialni množici, ta mala ženska, z vulgarno lornjetko v roki, ni drugačna kakor vse druge, je polnila sedaj vse njegovo življenje,

je bila njegova gorje, njegova radost, njegova edina sreča, kakršno si je želel. In med glasovi slabega orkestra, cviljenjem slabih zasebnih glasov je mislil o tem, kako je lepa. Misli je o svoji ljubezni in sanjal.

Obenem z Ano Sergejevno je vstopil in sedel poleg nje mlad človek s kratkimi zlatimi, jako velik in upognjen; pri vsakem koraku je pokimaval z glavo, in videti je bilo, kakor da bi se ne prestano klanjal. Očividno je bil to njen mož, katerega je ona takrat v Jalti pod navalom bridkega čustva imenovala lakaja. In v resnici je bilo v njegovi dolgi figuri, v zaliscih in v mali pleši nekaj lakajsko skromnega. Smejalo se je sladko, in v gumbnici se mu je lesketal neki učen znak, prav kakor lakajski številka.

Med prvo pavzo je šel mož kadit, ona je ostala na sedežu. Gurov, ki je tudi sedel v parterju, je pristopil k njej in ji rekel s tresočim glasom in nasilnim smehljajem:

"Dober večer!"

Pogledala ga je in obledela. Potem ga je še enkrat pogledala s strahom, kakor da ne bi verje-

la svojim očem, in krepko stisnila v roki pahljačo in lornjetko. Očividno se je bojevala sama s seboj, da bi ne padla v nezavest. Oba sta molčala. Ona je sedela, on je stal, prestrašen valed njene vznemirjenosti, in ni si upal greti k njej. V orkestru je nekdo poskušal gosli in flavto, postal jima je zdajci strašno, in zdelo se je, kakor da bi ju iz vseh lož opazovali. Pri tisti priči je ona vstala in urno odšla proti izhodu. On — za njo. In oba sta hitela brez zmisa po hodnikih, po stopnicah, zdaj gori, zdaj dol, in prikazovali so se jima pred očmi neki ljudje v sodniških, učiteljskih in privatnih oblekah, in vsi so imeli znake na prsih. Prikazovale so se dame, garderoba, vlekel se je mrzel veter, pri našajoč duh cigarnih ogorkov. In Gurov, kateremu je srce silno bilo, je mislil:

"Kako je to mučno, težko! Moj Bog! In čemu so ti ljudje, ta orkester!..."

Tisti hip se je domislil, kako je takrat na večer spremljal Ano Sergejevno na postajo in mislil sam pri sebi, da je vse končano, in da se ne bosta videla nikoli več. Pa kako daleč je še bilo do konca!

Na ozkih, mračnih stopnicah, kjer je bilo napisano "vhod v amfiteater", se je ustavila.

Kako ste me prestrašili! je rekla, težko dihačo, še vedno bleda in preplašena. "Oh, kako ste me preplašili! Jaz sem komaj živa. Zakaj ste prišli? Zakaj?"

"Dajte si dopovedati, Ana, dajte si dopovedati..." je dejal on pridrušeno, hlastno. "Prosim vas, dajte si dopovedati..."

Ona ga je gledala s strahom, s prošnjo, z ljubeznijo, gledala ga je skrbno, kakor da bi si hotela globoko v spomin vtisniti njegov obraz.

"Kako jaz trpim!" je nadaljevala, ne poslušaje ga. "Jaz sem ves čas mislila samo na vas. In hotela sem pozabiti, pozabiti! Ah, zakaj, zakaj ste prišli?"

Vrhu stopnic sta stala na ravnem prostoru dva gimnazijca. Kadila sta in gledala navzdol, a Gurov se ni zmenil za nič na svetu: privil je k sebi Ano Sergejevno in jo začel poljubovati v obraz, lica, roke.

"Kaj delate, kaj delate!" je v strahu govorila ona in ga odriivala od sebe. "Ob pamet sva o-ba. Odpotujte se danes, odpotujte precej! Rotim vas pri vsem, kar vam je sveto, prosim vas... Nekdo gre!"

Prihajal je nekdo po stopnicah.

"Vi morate odpotovati..." je nadaljevala Ana Sergejevna polglasno. "Slišite, Dmitrij Dmitrič? Jaz pridem k vam v Moskvo. Bila nisem nikoli srečna, nesrečna sem zdaj in nikdar, nikdar ne bom srečna, nikdar! Ne pripravljajte mi še večjih bolečin! Rotim se vam, jaz pridem v Moskvo. A sedaj pojdite! Moj ljubi, dobri, dragi moj, ločiva se!"

Stisnila mu je roko in se spustila po stopnicah navzdol, ne prestanto se oziraje nanj, in z očmi ji je bilo brati, da v resnici ni bila srečna. Gurov je malo postal, posluhnil, in ko je vse utihnilo, je polskal svojo garčero in zapustil gledališče.

(Konec prihodnjic.)

Agilirajte za "Prosvelo!"

KOVINSKI TRUST BOGATI

Seattle, Wash. — Čiščenje zlata in srebrne rude se je z novimi iznajdbami tako pocenilo, da čiščenje tone rude stane le 49 centov. Bogata korporacija, ki čisti rudo v Alaski in ima svoje podjetje blizu Juneaua, upa, da kmalu zniža stroške za čiščenje tone rude na štirideset centov.

Ampak kompanije bodo vzlic temu trdile, da imajo izgubo.

SAMO 6 DNI PREKO

FRANCE - 30. maja
PARIS - 6. junija

Kabine tretjega razreda s umivalniki in tekočo vodo za 2. 4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pišala.

French Line

19 STATE ST. NEW YORK

109 N. Dearborn St., Chicago, Ill. ali lokalni agentja.

NAZNANILO.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je za vedno zaspal naš ljubi oče

JURIJ STEFANICH

Umrl je 15. aprila 1925 ob 5. uri zjutraj. Bil je večletni mesni trgovec in dobro poznan v večji okolici. Rojen je bil Pod Klancu pri Vinici leta 1854. In sedaj stanujoč na svojem posestvu v Vinici. Ljubi oče zatisnil si svoje oči za vedno in dopolnjeno je tvoje delo, bil si skrben oče in spoštovan daleč na okrog, naš spomin na Tebe ostane za vedno v naših srcih, počivaj umiru. Žalujoci ostali: Makarij, Juri ml. in Janez, sinovi; Barbara omož. Flere, Monika omož. Urič in Genovefa omož. Mihelič, hčere. Barbika Flere, Irwin, Pa.

DELO DOBI

ženska, ki želi stalno delo v kuhinji s hrano in stanovanjem in ne potrebuje nobene izkušnosti pri postitni hiši — naj upraša takoj na: Ideal Restavrantu, 163 Reed St., Milwaukee, Wis.

(Adv.)

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja Frank Fachink, še pred malo časom je bival nekje v Evas, La., a sedaj pa ni nobenega glasu od njega. Pisal sem mu že več pisem in bila so vsa meni vrnena nazaj. Poročati mu imam več zelo važnih stvari in ima pri meni tudi več pisem od svojcev iz starega kraja, valed tega prosim cenjene čitatelje, če kdo kaj ve o njem, da mi to sporoči zakar bom zelo hvaležen. Ako pa sam ta oglas čita naj se javi meni: John Prele, 15412 Holmes Ave., Cleveland, Ohio.

(Adv.)

POTREBUJEM SLUŽKINJO

— za domača hišna dela v starosti 25 do 35 let, vdova z enim otrokom ni izvzeta. Plača po dogovoru. Pišite na: C. O. C., Prosvela, 2657 So. Lawndale ave. Chicago, Ill.

(Adv.)

NA PRODAJ JE

160 akrov zemlje v državi Wisconsin, le 6 ur od Chicago. Potrebujem denar takoj. Dajte mi vašo ponudbo, predno se prodna na dražbi. Felsch 4125 W. 25th Street, Chicago, Ill. Nije agentov.

(Adv.)

OGLAS

Waukegan, Ill. — Delničarji Slovenskega narodnega doma vabljene ste, da se brez izjeme vdeležite redne mesečne seje društva Slov. narod. doma, dne 17. maja točno ob dveh uri popoldne. Delničarji, ker se gre za sprejemanje in potrjevanje ali popravljanje dodatkov k pravilam, katere bodo potem veljavne za vse je zelo važno, da prisidite vsi od prvega do zadnjega k seji. Pravila se še niso dokončala in je še precej zelo važnih točk, ki imajo priti v razpravo in ki naj bodo v vašo korist v bodočnosti, torej vai na sejo! Ne svidenje za odbor za pravila. John Machek, predsednik.

(Adv.)

PIANO ROLE

- 1 Tamo daleko \$1.00
- 2 Ljuba naša domovina 1.00
- 3 Oj Slaveni 1.00
- 4 Dalmatinski šajkaš 1.00
- 5 Ti veš spaval, Milko moja 1.00
- 6 Moj Dileber 1.00
- 7 Sarajevo i Djačko kolo 1.00
- 8 Kreče se ladja Francuska 1.00
- 9 Junak iz Like 1.00
- 10 Zoro Zorice 1.00

NOVE Q. R. S. ROLE

- 11 Oj Hrvati o juncaci (march) 1.00
- 12 Pozdrav 1.00
- 13 Brodarska pjesma 1.00
- 14 Gdje je snaka moj 1.00
- 15 Življa Hrvatska 1.00
- 16 Ja sam Hrvat 1.00
- 17 Miruj, miruj srce moje 1.00
- 18 Makaronaka pjesma, (Waltz) 1.00
- 19 Primorski napjevi 1.00
- 20 U boj 1.00
- 21 Mladi moje 1.00
- 22 Crnogorac Crnogorki 1.00
- 23 Teške noći, teške misli 1.00
- 24 Gdje su moje ručice 1.00
- 25 Sto se bore misli moje 1.00
- 26 Na te mislim 1.00
- 27 Blago, blago 1.00
- 28 Biljedi mjesec 1.00
- 29 Poziv 1.00
- 30 La Paloma 1.00
- 31 La Marseillaise 1.00

Piši po naš BEZPLATNI KATALOG piano role, gramofona i preko 400 raznih ploča: baljivih, veselih, rahlih, ljubavnih, i tako dalje.

Momchilovich Brothers

1416 So. Broadway ST. LOUIS, MO

SIVOLASI LJUDE

—Citajte moje povesti

Dobila sem naravno lepo mojim lasem potom talna metode, ki je na more nikoli ovisi. Stotile sem to doma tako skoro brez troškov. Bil je čudež same in moje belosti lasa. Ponovno so postale moje lasa krasnovalite kot v mladi. Pišite mi in jaz vam pošlanim vse—kako so postale moje belostne lasa našaj lepo krasno svitlo v naravni barvi. Jaz vam s veseljem pošlanim vse sastonj. Nobena obveza. Moj naslov je: Jusi Denn, 415 So. Dearborn St. A. R. 476—Chicago, Ill.

DA SKUHAŠ DOBRO PIVO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskušajte in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

Grocerijam, sladničarjem in v prodajalne železnice damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR,

6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

ŽRTVE

Povest. Spisal Fr. Serafin.

(Dalje.)

"Jaz vam preskrbim časniki, ki bo bolj zabaven in poučen, nego je ta..."

"Hvala lepa!" odvrne Tomaž. "Za zdaj sem s svojim listom zadovoljen in pri njem ostanem!"

"Vi ste že okuženi, okuženi!" vzdihne župnik ves iz sebe, kajti na toliko trdovratnost ni bil pripravljen. "Čudim se le, da ne ovirate še svoje žene in hčere v izpolnjevanju krščanskih dolžnosti!"

"Da bi ženo in hčere oviral v izpolnjevanju krščanskih dolžnosti?..Tega ne storim!... Po svoji misli izpolnjujem tudi sam vse krščanske dolžnosti... Vi menite najbrž nekaj drugega... Zdi se vam nemara čudno, da nimam nič zoper to, da sta moja žena in moja hči pristopili k tistim novim društvom... No, stvar je ta! Jaz za svojo osebo hočem priti po stari veri in po stari šegi v nebesa! Če hočeta dospeti moja žena in hči tjakaj po novi poti, meni tudi prav! Toda toliko vam rečem, gospod župnik, da bom trpel tiste razne novotarije v svoji hiši samo toliko časa, dokler mi ne bodo v preveliko nadlego, in dokler se ne prepričam, da nimajo s pravo pobožnostjo ničesar opraviti!"

Tomaž je govoril zdaj nekam rezko, z nekim posebnim poudarkom, in gospod Rajmund se je pomikal med tem, ko je govoril, bolj in bolj proti vratom, kakor bi se ga bal. Še predno je bil Tomaž vse prav izgovoril, je bil župnik tudi že v veži. Zagodrnjal je nekaj in odšel. Na njegovi hoji se mu je poznalo, da je razjarjen.

Zdaj pa so se Tomaževi ženi in hčeri udrie solze, in obe sta zagnali glasen jok.

Toda on se ni zmenil za vse ta jok in za vse očitke, s katerimi sta ga obsipali žena in hči, čisto nič... Prišel je spet za stružec ter delal mirno dalje, kakor da se ni nič zgodilo. Bil je prepričan, da ima on prav, in to mu je bilo dovolj.

V.

Tisto popoldne pa je čakal Tomaževa še en obisk.

Kjer je lepo dekle v hiši, se jim ni treba bati dolgega časa. Pri Tomaževih se je zmeraj zglasil kdo, ki so mu dobro deli čaroviti pogledi Maničinih velikih, lepih oči. Prihajali so pogosto tja mladeniči z bolj in manj resnimi nameni.

Eden onih, o katerih so ljudje trdili, da jih vleče srce k Manici, je bil tudi poljanskega župana lepi sinko Dolfe.

Dolfe je bil že napol gosposki, in njegov oče je mnogo veljal v župniji. Reklo se je torej lahko, da se je ponižal do Manice, akoravno je bila najkrasnejše dekle daleč na okoli. Kajti njen oče je bil vendarle samo majhen posestnik, ki je živel bolj od dela svojih rok nego od imetka.

Toda Tomaž je bil ponosen na svoje roko-delstvo. Kot pomočnik je bil prehodil mnogo sveta, in zato je samostojneje mislil nego marsikdo v njegovi sosedi. Prepričan sam sebi že v mladih letih, si je bil nabral izkušnje, in bilo mu je prišlo v navado, da ni nikdar slepo verjel besedam. Zanašal se je vedno le sam na se in na svoj razum, zato pa se je tudi njegova sodba le premnogokrat razlikovala od sodbe drugih ljudi...

Mnogi so mu naravnost zavidali, da se mu ponuja tak zet, kakršen je bil Dolfe, on se pa ni čutil kar nič srečnega, da se je županov sin oziral po njegovi hčeri. Da, izmed vseh anubavev, ki so prihajali, mu je bil ta najmanj pogodu, in ko se je tisto popoldne ozrl skoz okno ter ga videl bližati se hiši, se ga je takoj lotila nejevolja, da je zarohnel:

"Kaj iztiče pa ta spet tod okrog?..."

"Uh, kakšen si vendar!" ga zavrne žena, ki se še odprej ni bila potolažila! "Zdaj ti pa zopet ta ni pravi!... Kam pa pridemo, če ne boš trpel nobenega človeka v obližju! Saj bi si morali šteti v čast, če se glasijo v naši hiši taki ljudje, kakor so župnik, ali pa tudi ta-le... Moj Bog, če nisi s temi, s kom pa boš!..."

"To je vse po tem, s kakim namenom prihaja kdo v hišo!" reče Tomaž. "Pri meni so vsakemu odprta vrata! Jaz nimam nič ne zoper

župnika, ne zoper županovega sina, samo zoper to sem, kar bi rada dosegla!..."

"Pa vsaj ne boš surov proti Dolfeju!" vzklikne žena iznova v velikih skrbih. Bila je vse drugih nazorov nego njen mož in štela bi si v veliko čast, če bi Dolfe res zaslužil hčer.

Tomaž ni utegnil več odgovoriti, kajti Dolfe je bil že vstopil. Odkar se je šopiril Baston v majoriki uniformi po Poljanah, se je bila lotila vseh mladeničev manija, da so zametali svojo domačo obleko ter si prizadevali na vse načine, kako bi se oblačili tembolj nenavadno... Dolfe, ki je bil županov sin, ni smel zaostati v tem tekmovanju. Omislil si je bil v mestu lovsko obleko, ki se mu je res prav lepo prilagala. Da bi se pa ne mogli norčevati iz njega, si je kupil še puško-dvocevko... Če je imel Baston sabljo, zakaj bi ne imel on puške?

Kadar ni imel boljšega opravila, je zadel svojo dvocevko na ramo in šel je z njo z doma, ne da bi se bilo prigodilo kdaj, da bi bil prinesel kaj lovakega plena s seboj.

Najraje pa jo je s puško zavil proti Lipovcu. No seveda, na polju, zlasti na oni strani, kjer je mejilo na lipovski gozdiček, je bilo mnogo jerebic, a po gozdih, ki so obdajali ves Lipovec, tudi zajec ni bil ravno redek gost. Vsekakor je bilo dovolj povoda, da je zavil včas s puško proti tej strani...

Tudi tisti dan Dolfe ni bil brez puške. Visoke, vitke postave, v čedni lovski opravi, klopuček malo postrani pa puško na rami, ga je bilo res lepo videti. Pozdravil je prijazno, ko je vstopil v sobo. Njegov prvi pogled pa je veljal Manici, ki je na lahno zardela pred njim.

Mat in hči sta veselo odzdravili. Tomaž pa je molkal. Kakor bi se mu hotel prikupiti, se obrne Dolfe proti njemu ter mu reče:

"Vi ste pa zmeraj grozno pridni!... Ali imate toliko dela?"

"Dela zmeraj dovolj!" odvrne Tomaž na kratko, potem pa še pristavi pikro:

"Pri vas pa morate imeti presneto malo opravila, da..."

"Da zmeraj postavam, kajmeda?" poseže Dolfe vmes in se veselo zaameje. In ne da bi počakal, da bi Tomaž kaj pripomnil na te njegove besede, nadaljuje:

"E dela imamo tudi pri nas, dela, pa tudi hlapce in dekle za to! Sicer brez posla tudi jaz nisem, a včas se moram vendar tudi malo zabavati. Lov je pa poleg tega, da je zabaven, tudi zdrav!"

"Za gospodo, ki nima drugega opravka, da!" pritrdi Tomaž in se hudobno namrdne. Vedel je, da se Dolfe šteje med gospodo.

Dolfe ni bil neumen in čutil je pikrost Tomaževih besed, a ugnati se ni dal, že zaradi Manice ne.

"Lov priporočajo zdravniki vsem tistim", reče, svoje besede rezko poudarjajoč, "ki morajo mnogo sedeti. No jaz imam v pisarni več nego dovolj sedeža!"

"A seve, seve!" odvrne Tomaž porogljivo. "To sem bil pa že čisto pozabil, da je občinska pisarna pri vas!... To je potem seveda druga!..."

"Če bi prišli v urad, bi se lahko prepričali, koliko dela imam!..." nadaljuje Dolfe.

"Nimam priti po kaj! Ženitovanske zglasnice mi ni treba, živinskega potnega lista pa tudi ne, ker nimam volov, da bi jih gonil po semnjih!"

"To ti zdaj prav hodi, kaj ne, Dolfe, da si se šolal v mestu?" poseže gospodinja vmes, ki je ves čas premišljevala, kako bi prekinila moževe zbadljive opazke.

"Brez mestnih šol ne bi mogel opravljati te službe!"

"Seveda ne!" potrdi Dolfe vesel. Delo mu je dobro, da je bila vsaj mati prijazna z njim.

Tomaž pa je takoj izprevidel ženino nakanu. Odločen kakor je bil, ni hotel, da bi se bil razgovor po njeni volji razpletal, zato reče proti Dolfeju:

"Pa da hodiš na lov vedno proti tej strani!... Saj ga imate tudi kje drugje še v zakupu, ali ne?..."

Dolfe sede brez preudarka na litanico, ki mu jo je nastavl Tomaž. "Človek gre pač najraje proti oni strani, kamor ga vleče srce!" hiti razlagat in se plamenče ozre proti Manici.

Tomaž pa je imel, kar je hotel — povod, da reče:

"Manica, po gredicah na vrtu je polno plevela! Stopi venka in populi ga!"

(Dalje prihodnjic.)

TRINER'S BITTER WINE has caused the change

TRINERJEVO GRENKO VINO JE POVZROČILO SPREMEMBO.

DANES je soprog odšel s doma zelo slabe volje. Po prečuti noči, se je vedel k sajutruku brez teka do jedi; izmučen in utrujen. Domov gredoč je kupil Trinerjevo grenko vino — in

PRIHODNJI dan je zapustil dom poln nove moči in življenja; njegova soprega in otrok se veselita te izpremembe, katero je povzročilo Trinerjevo grenko vino.

Trinerjevo grenko vino je zdravilo, katero rabite ako trpite na zaprtju, slabi prebavi, pomanjkanju teka do jedi, glavobolu, nemirnemu spanju in pomanjkanju moči.—Vam izčisti želodec in drobovje, uredi prebavo, okrepi živce in pomaga ledvicam in jetrom, da bolje delujejo. Spremeni vas tako, da se počutite popolnoma prenovljenega. Vapešnost tega zdravila ni prav nobena skrivnost. Sestavljeno je iz cacerca sagra, lubja, korenin in drugih odvajalnih zelišč, ter nad tri leta starega kalifornijskega vina, kar napravi Trinerjevo grenko vino, zanesljivo in mirno delujoče odvajalno sredstvo. V teku 35 let si je to zdravilo priljubilo in udomačilo v tisoč in tisočih domovih širom Združenih držav in Canade. Ako vam vaš lekarnar ali trgovec s zdravili ne more s njim postreči, tedaj pišite na: JOSEPH TRINER COMPANY, 1333-45 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

DANES sedi mlada žena v kuhinji in izgleda kot kakšna razvalina. Trpeča od glavobola, kateri ji je izčrpal vso moč, se odloči nabaviti si Trinerjevo grenko vino — in

PRIHODNJI dan je popolnoma izpremenjena. Vesela je in zadovoljna, ker vso nervoznost je izgnila. Trinerjevo grenko vino deluje čudovito.